

bøger til undervisning for børn, unge og voksne, og det gælder i høj grad almen oplysning for voksne.

Fagforfatternes dårlige økonomiske vilkår skyldes især, at fagbøger kræver et stadig større forarbejde og i stigende grad illustrationer samt inddragelse af andre medier.

En støtte til den danske fagbog bør forenes i to ordninger: en personstøtteordning og en værkstøtteordning.

Klassikere (udgivelse og oversættelse)

Det er vigtigt at vi sikrer os mod »kulturelt hu-kommelsestab«. Et af midlerne er, at danske og oversatte udenlandske klassikere er tilgængelige i rimelige udgaver og i stort omfang.

De kommercielle markedsmekanismer, der regulerer bogproduktionen, er utilstrækkelige til at skabe denne sikring, hvorfor der bør udlignes ved hjælp af offentlige midler.

En række klassiske danske forfatterskaber bringes i kritiske udgaver som forudsætning for folkelige udgaver. Sådanne udgaver vil kunne udarbejdes gennem udvidet person- og værkstøtte.

For at muliggøre nye og bedre oversættelser af udenlandske klassikere er det nødvendigt at oprette et antal oversætterstipendier, som kan sikre oversætterne arbejdsro i en betydelig længere periode, end det normale oversætterhonorar kan.

Samtidig bør der, for at de tabgivende udgivelser kan realiseres, indføres en lagerstøtte til klassikerudgaver, som forpligter forlagene til at holde de pågældende udgivelser tilgængelige i en fastsat længere periode.

Der bør derfor oprettes et uvildigt organ, hvis opgave skal være at indsamle og koordinere oplysninger om udgivelsesbehov på klassikerområdet samt at fordele støttemidler til disse udgivelser. Organet kan eventuelt oprettes under Statens Kunstfond.

Udgivelse af et dansk leksikon – encyklopædi

Behovet for udgivelse af en stor, altomfattende dansk encyklopædi har længe været meget påtrængende. Siden udgivelsen af Salmonsens leksikon sidst i 1920'erne har der ikke været mulighed for at udsende et lignende værk.

Tidsskrifter

De fleste danske kulturtidsskrifter befinder sig i en meget betrængt økonomisk situation. De færreste tidsskrifter har mulighed for at betale honorar til bidragydere, og selv under den forudsætning at

der ikke betales honorar, er det svært for dem at overleve. Det er en kendsgerning, at mange tidsskrifter ikke overlever meget mere end det første udgivelsesår.

Til imødegåelse af disse problemer findes der en støtteordning, men der er tale om meget små beløb. En egentlig organiseret støtte i lighed med den, der findes for litteraturens og kunstens vedkommende, eksisterer ikke, til trods for at netop tidsskrifterne udgør et vigtigt middel til præsentation af og orientering om den nye litteratur og kunst og de nye træk inden for det øvrige kulturområde og kulturdebatten.

Det er derfor vigtigt, at der etableres en offentlig støtteordning for tidsskrifter, der ligesom de øvrige foreslåede støtteordninger kunne organiseres under Statens Kunstfond, men som også kunne etableres i egen regie. Støtten skal tildeles ud fra et kvalitativt skøn under hensyntagen til væsentlige nye initiativer. Den kan ydes på to måder, dels som produktionsstøtte, dels som sikring af en rimelig honorering af redaktion og bidragydere. Støtten tildeles tidsskrifter, som er udkommet i mindst et år og med mindst tre numre årligt.

Støttearter og beløb

Afgørende er, at der skal være tale om en aktiv anvendelse af midlerne fremfor passive stipendier til at overleve for.

Nedennævnte forslag er ikke udtryk for en ideal-løsning. Det umiddelbare støttebehov på det litterære område vurderes til at være langt større, nemlig ca. 60 mill. kr.

Beløbet bør derfor fra begyndelsen sikres en reguleringsmekanisme.

1) *Personstøtteordninger* for børne- og ungdomsforfattere, faglitterære forfattere samt oversættere i form af arbejdsstipendier, faste ydelser og produktionspræmier.

60 personer à 50.000 kr.

2) *Værkstøtteordninger* til udgivelse og oversættelse af klassisk litteratur, illustrerede danske børne- og ungdomsbøger, dansk faglitteratur, kunstbøger samt nationale encyklopædier.

Såfremt et værk, som har fået støtte, giver overskud, skal tilbagebetaling ske således, at det ikke medfører modregning i den årlige bevilling.

200 værker à 25.000 kr.

Encyklopædistøtte 5 mill. kr.

Lagerstøtte til klassikere ½ mill. kr.

3) *Tidsskriftstøtteordning.*

20 tidsskrifter à 75.000 kr.